

Handlingsplan for Vest-Agder-museet 2019

Vest-Agder-museet er Sørlandets største museum og skal gjennom bevaring, forskning, formidling og fornying gi publikum gode opplevelser og ny innsikt om livet i Vest-Agder.

Nedenstående handlingsplan for 2019 bygger på strategisk plan 2015 – 2019, samt fagplaner for de ulike arbeidsområdene. Handlingsplanen er i tråd med innsendt søknad til Kulturdepartementet med derværende prioriteringer. Planen vil danne grunnlaget for avdelingenes årsplaner.

Museets strategiske plan omfatter seks "F-er", hvor formidling, forskning og forvaltning er museenes kjerneoppgaver, mens fornying, forretning og folk (organisasjonsutvikling) er virkemidler for å oppnå målene innenfor kjerneoppgavene.

Handlingsplanen vil primært peke på noen hovedprioriteringer innenfor museets aktivitet, en mer detaljert fremstilling vil finnes i avdelingenes årsplaner.

På overordnet nivå vil museet i 2019 prioritere arbeid særlig mot fire fokusområder: Nytt museumsbygg og magasin på Odderøya, driftsmidler og etablering av stabil drift av D/S Hestmanden, istandsetting og vedlikehold av museets antikvariske bygningsmasse og videre arbeid med opprusting av museets lokalhistoriske utstillinger.

Et sentralt punkt i museets arbeid er å styrke aktiviteten ute i avdelingene og på de ulike besøksmålene. Samtidig har museet en sentral oppgave knyttet til å bevare den samlede mengden antikvariske bygg, gjenstander, foto osv. Museets samlinger er grunnmuren og grunnkapitalen i museets virksomhet.

Budsjettet gjenspeiler en stram økonomi. De begrensede rammene gir utfordringer både knyttet til vedlikehold/sikring av samlingene og det å kunne gi publikum et godt og variert tilbud. Vest-Agder-museet er en arbeidsintensiv organisasjon. Teknisk-industrielle kulturminner som Sjølingstad Uldvarefabrik, Setesdalsbanen og Hestmanden krever store ressurser for å kunne opprettholdes.

Lav indeksregulering fra staten gjør at museets handlingsrom i realiteten er redusert fra 2018. Dette gjenspeiles også i budsjettet hvor flere driftsposter har måttet reduseres. Museet har prioritert å ikke kutte i gjenstandsregistrering, bygningsvern og utstillingskostnader.

Forvaltning

Styret i Vest-Agder-museet har vedtatt å gi ekstra prioritet til samlingsforvaltning. Dette gjennom fokus på gjenstandsregistrering og antikvarisk bygningsvedlikehold.

De siste årene har mye tid gått til opprydning i samlingene og eksisterende registreringer, nå kan registreringen intensiveres (mål om 3 000 pr. år). Ordningen med å samle flere konservatorer til felles registeringsøkter, "bootcamps", videreføres for å opprettholde fokus på gjenstandsregistrering og overføre intern kunnskap mellom konservatorene. Gjenstandene publiseres fortløpende i DigitaltMuseum der det er forsvarlig.

Utfordringer med finansiering har forsinket arbeidet med nytt magasin. En arbeider nå med alternative finansieringsløsninger.

Museet har videreført egne midler til antikvarisk vedlikehold og søker samtidig ekstern finansiering. På eget budsjett har museet lagt inn 20 - 40 000 på hver avdeling til antikvarisk vedlikehold, i tillegg til en fellespott på 470 000 til fordeling ut fra hvor det er mulig å få ekstern støtte. Fordelt på 102 antikvariske bygg er dette ikke mye. Museet har siste fire årene mottatt ekstra tilskudd fra Vest-Agder fylkeskommune, hvor vidt dette videreføres blir avklart i fylkeskommunens budsjettbehandlingen for 2019. En videre satsing på antikvarisk vedlikehold forutsetter videre fylkeskommunal støtte. Forutsatt finansiering, prioriteres de tunge prosjektene ved Kristiansand museum. Istandsetting og vedlikehold ved Setesdalsbanen og Sjølingstad Uldvarefabrik søkes finansiert gjennom BaneNOR og Riksantikvaren.

Museet mottok i 2015 en økning fra staten på kr 1 million til økt vedlikehold på bygg, samt Setesdalsbanen. Midlene er i 2019 foreslått prioritert til vedlikehold av rullende materiell på Setesdalsbanen.

Museet skal følge opp ROS-analysen med søknader om tilskudd og gjennomføring av tiltak i tråd med plan. En nærmer seg slutten på de "røde" tiltakene, men noen av de mest kostbare gjenstår.

VAM skal videreføre fylkesansvaret innen fotobevaring gjennom å drifte og lede "Agderbilder".

Museet ønsker å sikre den håndbårne kunnskapen i museets avdelinger gjennom kurs og bevisst opplæring av nye medarbeidere, samt også arrangere kurs for eksterne. Sistnevnte forutsatt finansiering.

VAM vil videre øke samarbeidet mellom de teknisk-industrielle kulturminnene internt i VAM og bidra til større samarbeid nasjonalt.

Forskning

Museet viderefører ordningen med skriveuker og arbeider for at flest mulig av museets konservatorer oppnår NMF-godkjenning. Museet vil arbeide målrettet for at både interne og eksterne forskere skal bruke industridokumentasjon og privatarkiv fra plastbåtprodusenter mer aktivt. Stipendordning for mastergradsstudenter som ønsker å forske på museets samlinger eller et tema som er relevant for museets arbeid blir videreføres.

Museet vil jobbe aktivt for å fremme nye forskningsresultater i media, kronikker, utstillinger og i sosiale medier. To nye publikasjoner vil bli utgitt i 2019, derav minst den ene som samling av fagfelleverderte artikler.

Museet fortsetter innsatsen for å være synlig i internasjonale sammenhenger, dette gjennom foredrag og deltagelse på konferanser. Vi arbeider for å i 2019 få på plass internasjonale midler for å utvide og internasjonalisere vårt arbeid med samfunnsrollen.

Formidling

VAM skal ruste opp flere av sine utstillinger. Av økonomiske og personalmessige hensyn kan vi ta et løft annet hvert år. Sommeren 2019 åpner ny utstilling ved Lista museum. I løpet av 2019 fullføres også utstilling ved Kristiansand kanonmuseum, begge om militærhistorie. Utstillingen på kanonmuseet åpner sommeren 2020 som del av 75 års markeringen for frigjøringen. VAM har dertil ambisjoner om alltid å ha en vandreutstilling under utvikling og/eller drift. Fokus i 2019 blir også på gjenbruk av utstillinger/formidling i flere kanaler.

Det arbeides videre med detaljering av forprosjektet til nytt museumsbygg på Odderøya, samt finansiering av bygget.

Arbeidet med nye undervisningstilbud i og utenfor Den kulturelle skolesekken videreføres. Det skal være minst ett felles utviklingsprosjekt med aktivitet og fokus på flerbruk hvert år. Tilbudet til barn og unge videreutvikles, særskilt i skolens ferier.

Digital formidling og kommunikasjon skal være en integrert del av museets formidling. Museet lager årlig to nye digitale utstillinger til DigitaltMuseum.

VAM skal være en aktiv deltaker i USUS nye prosjekt om mer digital formidling i kulturinstitusjoner.

Museet har gjennom flere år hatt stort fokus på samfunnsrolle og å formidle utfordrende og tabubelagte historier. Museet har søkt om midler til nytt prosjekt gjennom EU-midler. Forutsatt finansiering vil dette (inkludert en ny vandreutstilling) starte opp i 2019. Dette arbeidet er også viktig som et fellesprosjekt som knytter de ulike avdelingene i museet sammen.

Museet skal være en aktiv deltaker i samfunnet og arbeide for synlighet og tilstedeværelse også utenfor museets egne avdelinger.

Museet vil i løpet av 2019 kartlegge utfordringene knyttet til universell tilrettelegging og gå i dialog med rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i forhold til mulige tiltak.

VAM innleder sommersesongen med et felles arrangement, «Den store museumsdagen», hvor alle avdelinger deltar. Arrangementet går på rundgang i fylket.

Fornyning

Nytt museumsbygg og magasin er museets viktigste fornyingsprosjekt. Dette vil gi museet bedre oppbevaringsforhold for sine gjenstander og gjøre museet mer tilgjengelig for mange brukergrupper.

Vest-Agder-museet har også store behov for nye eller forbedrede publikumsmottak ved flere av avdelingene. I første omgang prioriteres arbeidet med nytt publikumsmottak ved Kristiansand kanonmuseum.

I 2019 vil museet utarbeide og vedta ny strategisk plan for perioden 2020-2022 og starte oppdatering av fagplaner i henhold til denne. Arbeid må ta høyde for endringer knyttet til regionreformen.

VAM vil arbeide for å aktivisere venneforeningene og andre frivillige mer i sitt arbeid. Dette gjelder både praktisk arbeid på museene, og som samarbeidsparter i dokumentasjon og utstillingsprosjekter.

Hestmanden/Norsk krigsseilmuseum og Tingvatn fornminnepark og besøkssenter integreres som en avdeling i VAM.

Revitaliseringsarbeidet ved Kristiansand museum videreføres gjennom videreutvikling av området "Over heia" og en levendegjøring av friluftsmuseet ellers.

Forretning

Vest-Agder-museet skal arbeide for å øke museets egeninntjening. Økt egeninntjening er nødvendig for å kunne utvikle publikumsfasilitetene ved avdelingene og produsere nye tilbud for de besøkende, her under nye utstillinger. Økt egeninntjening vil være knyttet til både økt besøk, arbeide for at de besøkende legger igjen mer penger, samt at marginene ved salg økes. Museet går fra oktober 2018 inn i Virkes reiselivsnettverk og viderefører sitt engasjement i USUS.

Med bakgrunn i økt mva-sats og generell prisvekst økes "normal voksenbillett" til kr 100 pr person. Barnebilletten holdes uendret, mens familie og gruppebilletter endes tilsvarende. Noe avdelinger har andre priser, disse endres tilsvarende.

Arbeidet med søknader til ulike stiftelser m.m. spisses ytterligere for å kunne hente ut mer privat finansiering til formidlings-, utviklingsprosjekter og bygningsvern.

Museet vil i 2019 bedre samkjøre innkjøp til de ulike museumsbutikkene. Det vil også bli innført innføre elektronisk billettsystem ved flere av sine avdelinger. Dette gjøres parallelt med omlegging av kassasystem, betalingsterminaler m.m. ved alle avdelinger. Målet er at en gjennom mer kjøp på nett også vil få mer kunnskap om de som besøker oss.

Museets hovedkommunikasjonskanaler er: Egen nettside, Facebook og nyhetsbrev.

Samlet besøkstall for VAM økes med en målsetting om 130 000 gjester i 2019.

Folk – organisasjonsutvikling

VAM er fremdeles en relativt ny organisasjon, noe som gjør at det fremdeles er behov for en bevisst organisasjonsbygging. Alle ansatte skal føle de er en del av en samlet organisasjon og museet skal legge vekt på å bygge en positiv internkultur. For å lykkes med dette skal museet gjennomføre tre fellessamlinger pr. år og ledelsen skal være synlig tilstede i avdelingene. Internkommunikasjon og informasjon er viktig.

VAM gjennomfører annet hvert år en studietur for alle ansatte. Denne vil bli gjennomført i 2019.

Museet skal arbeide videre for å tydeliggjøre organisasjonen og hvem som har ansvar for hva.

Knyttet til VAMs arbeid innen samfunnsrolle, samarbeid med lokalbefolkningen og opptreden som aktiv samfunnsaktør videreføres arbeidet med opplæring i og fokus på ICOMS museumsetiske regelverk. Museet skal være en aktiv pådriver i arbeidet med å etablere en ny etisk komité i ICOM.

John Olsen 17.10.18

Direktør